

Zpracování informací (nejen) o politice.

POL256 - 30. 11. 2015 - Otto Eibl (eibl@fss.muni.cz)

The world outside and the pictures in our heads.

Walter Lippmann

V průběhu 20. století se mění vnímání účinků médií.

Nositelem významů je jazyk.

Ideologie. Hegemonie.

Ideologie. systém představ/přesvědčení, která nám slouží k vyjádření našeho vztahu ke společnosti (jádro ideologie tvoří její vztah k mocenským strukturám - dominantní vs. kontra)

1. psychologizující: „sada individuálních přesvědčení“ (jedinec součástí dominantního vzorce),
2. (neo)marxistický: „falešné vědomí“ (“zotročení” - vládnoucí třída uplatňuje dominanci/stává se akceptovatelnou; společnost je systém soupeřících zájmů),
3. sémiotický: “proces produkce významů“ (význam vzniká procesem čtení - “kulturní kompatibilita”).

Hegemonie.

hegemonie se neuplatňuje proti vůli jedinců, ale je výsledkem aktivního „vyjednávání“

v rámci vyjednávání dominantní třídy hrají roli morálních a intelektuálních vůdců, a to se souhlasem podrobených strategie - vytvoření souhlasu se strukturou společnosti (nerovné třídní vztahy)

moc není v rukou jedinců - klíčové jsou systémy idejí, skrze něž dochází k interpretaci reality

sdílené pojmy (pro danou kulturu) - význam slova svoboda (pro nás jasné, nepřipouštíme jinou interpretaci než tu, kterou považujeme za správnou - viz i Válka je mír); přirozenost, tradice - nezpochybňovaný význam

historický proces, který se neustále vyvíjí; je komponován z

- tradic
- institucí
- sociálních formací

Preferované čtení. Kódování - dekódování. (Stuart Hall)

Agenda setting. Framing.

Agenda **setting.**

nastolování důležitých témat (ne vždy úspěšné)
mediální agenda není to samé, co veřejná agenda

dvě úrovně:

- důraz na téma/objekt
- důraz na jeden aspekt/dimenzi objektu (framing)

Framing. návod, jak zprávy číst - nabízená interpretace
spojují širší sociální a kulturní oblasti a každodenní chápání sociálních
interakcí

equivalency (valence) vs. emphasis (issue) frames

individuální vs. mediální rámce (Entman)

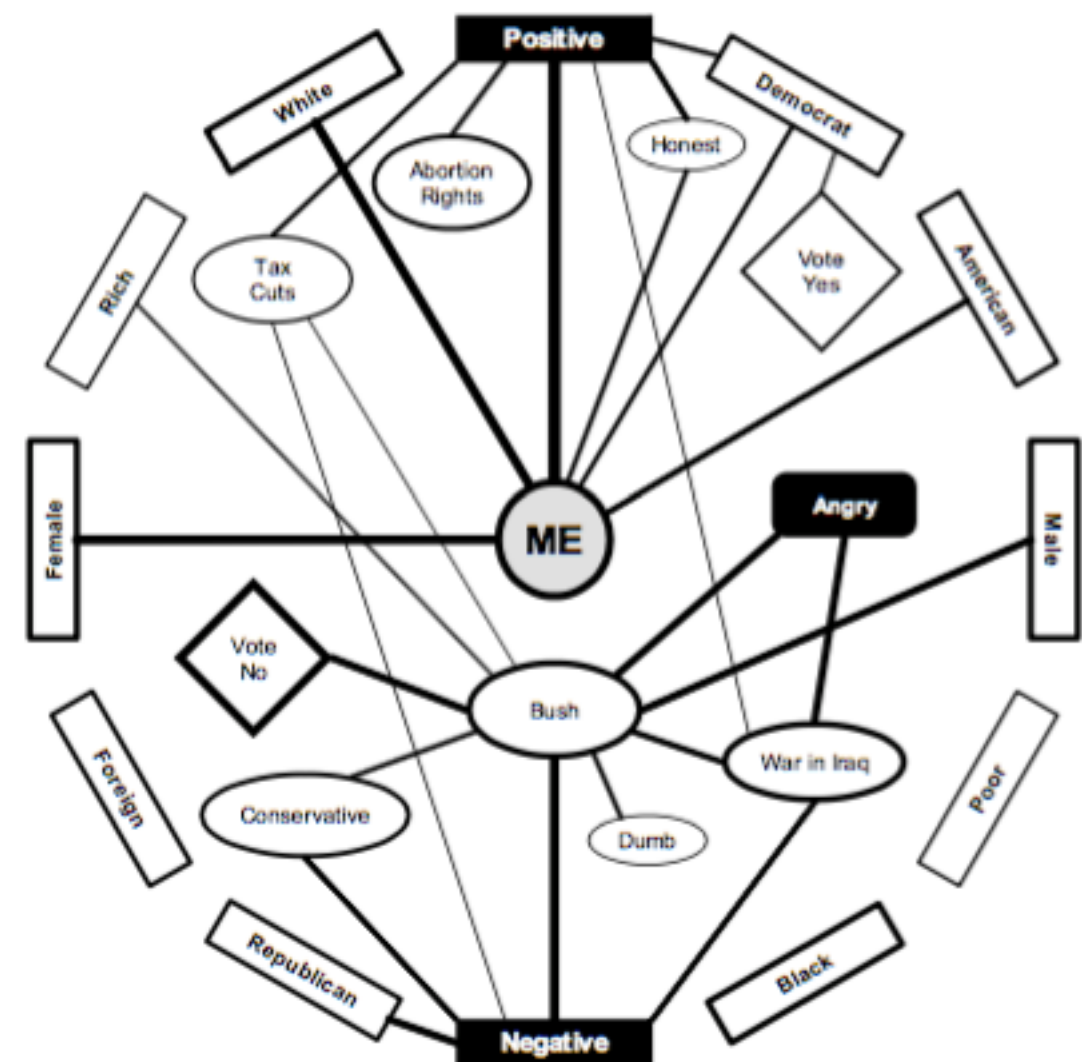

Afekt. Motivované uvažování. Selektivní expozice...

Nevědomé zpracování informací.

Afekt (nevědomé), přichází *před* vědomým.

Figure 1: The Associative Structure of Political Beliefs, Attitudes, and Intentions

Spirála mlčení, pluralistic ignorance, false consensus...